

Nr 122

Av herr Vigelsbo m. fl., om vidgad rätt till fria resor för värnpliktiga.

Enligt gällande bestämmelser äger värnpliktig vid övningsuppehåll och tjänstledighet under tiden för första tjänstgöringen åtnjuta tre fria resor på kronans bekostnad. Under annan militärtjänstgöring erhålles i huvudsak en fri resa för varje tjänstgöringsperiod om tre månader.

1954 års värnpliktsavlöningsutredning framlade den 10 september 1957, bland annat, förslag om att den värnpliktige skall erhålla en fri resa till valfri plats inom riket för varje hel tjänstgöringsperiod om två månader.

Förslag föreligger sålunda om en utökning av rätten till antalet fria resor för de värnpliktiga. Även ett genomförande av värnpliktsavlöningsutredningens förslag härutinnan kan emellertid icke anses innebära ett skäligen tillgodoseende av de värnpliktigas berättigade anspråk. I fråga om rätten till fria resor må här framhållas, att de värnpliktiga i andra länder ofta äro bättre tillgodosedda än våra värnpliktiga här i Sverige.

I flera olika sammanhang har framhållits den stora betydelsen för de värnpliktiga att erhålla vidgade möjligheter att i samband med ledighet företaga fri resa till hemorten och åter. Det kan icke anses rimligt att de värnpliktiga, i så stor utsträckning som nu är fallet, skola vara hänvisade till att vara beroende av enskilda bilisters välvilja för att uppnå hemorten. Eftersom statens järnvägars tåg och bussar numera ofta gå med ett relativt ringa passagerarantal, synes det orationellt att icke bättre utnyttja ifrågavarande kommunikationsmedel. Staten bör därför upplåta dessa utan kostnad för de värnpliktiga. Det är icke rätt att de ungdomar, som offrar tid och arbetsinkomster vid fullgörande av sin värnplikt, skola antingen lifta eller också själva betala sina resekostnader — även efter militärrabatter — med de begränsade medel som i allmänhet stå dem till buds. Härtill kommer att det vid flera tillfällen har hänt, att värnpliktiga vid liftningsresor till eller från hemorten råkat ut för trafikolyckor — stundom med dödlig utgång.

Fribiljetter för resor mellan hemort och förlägningsplats och som företages med anlitanande av statsägda trafikföretag böra tillhandahållas de värnpliktiga i avsevärt större omfattning än nuvarande eller av värnpliktsavlöningsutredningen föreslagna bestämmelser medgiva.

Huru man skall förfara i de fall då av staten ägda tåg eller bussar icke stå till förfogande bör snarast utredas.

Under hänvisning till vad sålunda anförts få vi hemställa,
att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att er-
forderliga åtgärder måtte vidtagas, så att ovan framförda syn-
punkter bli tillgodosedda.

Stockholm den 21 januari 1958

Sven Vigelsbo

John Eriksson
i Bäckmora

Karl Björkänge